

یاداشته کانم

3

له تیف هه له مهت

کارێگه‌ری زۆری بیروباوه‌رو بۆ چوونی ناو ئەو کتێبه ده‌سنووسه‌ی باوکم له‌ناخه‌وه تاوتوێم ده‌که‌ن و ده‌مگۆژن و ده‌مکه‌ن به‌مرۆفیکێ چه‌په‌ره‌وی سه‌رچل و سه‌رکێشی باخی و نوێخوازو دوا‌ی ئەو گۆڕانکارێانه‌ی ناخی خۆم له‌جوگرافیا‌ی شیعری کوردیدا خسته‌ کار، ته‌نانه‌ت له‌ژیا‌نی رۆژانه‌ی سه‌ره‌تای لاوتیمدا ره‌نگی دایه‌وه‌و هه‌ندێ جار له‌و سه‌رده‌مه‌دا قژی خۆم قۆچی تاش ده‌کرد.. یاخود بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر قژم نه‌ده‌تاشی و لاسایی لاوه‌ یاخیه‌کانی فه‌ره‌نساو ئەمه‌ریکام ده‌کرده‌وه‌و هه‌ر له‌بهرمه‌ جارێکیان ب‌رای به‌رێژم سه‌ید حه‌سه‌ن پ‌له‌وانی باوکی کاک سه‌لاح حه‌سه‌نی نووسه‌رو لیکۆله‌ر که‌ نێستا له‌هۆله‌ندا ده‌ژی، چ به‌قسه‌ی خۆشی خزمایه‌تی و چ به‌سه‌ره‌نشتی نه‌رم و نیا‌ن قایلی کردم که‌ ب‌رۆم قژه‌ زۆر درێژه‌ که‌م بتاشم.. ده‌یه‌ نه‌وه‌شم له‌بهرنه‌چی که‌ هه‌ر له‌ریگای به‌رێژ سه‌ید حه‌سه‌ن پ‌له‌وانه‌وه‌ که‌ د‌زستی نزیکی باوکم بوو، کتێبی (کاسا ده‌فاق) ی باوکم و هه‌روه‌ها باوکیشم گه‌یشتنه‌ شاری که‌ر به‌لای پی‌رۆزو له‌وئ گروپیکێ شیعیه‌ پ‌ن‌شوازییه‌کی گه‌رمیا‌ن لیک‌کردو کتێبه‌که‌یا‌ن لێ‌وه‌ر گرت و به‌مه‌به‌سته‌ی چاپ‌کردنی به‌چاپخانه‌یا‌ن سه‌پاردو له‌ئه‌نجامدا به‌ر له‌چاپ‌کردنی کتێبه‌که‌ ده‌ست به‌سه‌ر چاپخانه‌که‌دا گه‌راو خواره‌نی چاپخانه‌که‌ راپێچی ئه‌یران کرا له‌به‌ر ئەوه‌ی کوردی فه‌یلی بوو، له‌و که‌ین و به‌ینه‌دا کتێبه‌که‌ی باوکم سه‌ری تیا چوو، شوێن و هه‌ته‌ری نه‌ما شایانی باسه‌ ده‌ست‌نوسه‌ کوردیه‌که‌ی ئەو کتێبه‌ش له‌کۆتایی هه‌شتاکان و سه‌ره‌تای نه‌وه‌ده‌هه‌ کانی سه‌ده‌ی رابردوودا به‌هۆی ر‌اگوازتنی م‌الی باوکمه‌وه‌ له‌که‌رکوک، بزر بوو، که‌س نه‌یزانی چی به‌سه‌ردا هات و نێستا هه‌ندێ پ‌ه‌ره‌گرافی ره‌شنووسی له‌لای منه‌و هه‌ندێ پ‌ه‌ره‌گرافی دی به‌ده‌نگی باوکم خ‌زی، له‌م‌الی م‌امیکم ماوه‌ نه‌گه‌سه‌ر

1974دا له‌نزیکی ش‌ارۆچکه‌ی (رایات) ناپ‌المینک له‌نزیکی من و عه‌بدول‌به‌ه‌مان زه‌نگه‌دا (که‌خه‌لکی ش‌ورجی که‌رکوکه‌و له‌سوید ده‌ژی) دای له‌زه‌وی و دارو دیواری دا به‌یه‌که‌داو نه‌ته‌قییه‌وه.. من ئەوسا و نێستاش نیتق‌ان و باوه‌رم وه‌هایه‌ که‌ هۆی ئەو د‌وعایه‌ی باوکم بوو نه‌ته‌قییه‌وه‌و زیان و زه‌ره‌ری جه‌سته‌ی لێ‌ته‌دا‌ین که‌ له‌گه‌رفانمدا بوو.. من نیتق‌اش هه‌میشه‌ د‌وعایه‌ک زیاتر له‌گه‌رفانه‌کانمدا به‌وه‌ نه‌گه‌ر رۆژی له‌بهرم به‌چی د‌وعایه‌که‌ له‌گه‌ل خۆمدا هه‌لبه‌گرم له‌ناخه‌وه‌ ده‌سه‌ل‌ژێم، بێتارامی هه‌موو جه‌سته‌و ده‌رووم داگه‌ر ده‌کات.

من شیخ مه‌حمودی باوکم به‌یه‌کێک له‌زانا هه‌ره‌ لێ‌زان و شاره‌زاو پ‌سه‌ره‌کانی د‌وعانووسین ده‌زانی و له‌و باوه‌ره‌دام له‌گه‌ل مرده‌نی خ‌وی‌دا گه‌لێ ر‌ازو نه‌یتی بواری د‌وعای برده‌ گه‌سه‌وه.. به‌تایه‌ته‌ی د‌وعای په‌رکه‌م و فێلێهاتن.. من خۆم شایه‌ت‌حالی ئەوه‌م که‌ ده‌ی‌ان که‌سی په‌رکه‌مه‌دارو فێلێهاتووی زوو به‌زوو چاک کردووه‌ته‌وه‌، به‌تایه‌ته‌ی ئەوانه‌ی که‌ ئەو جه‌وره‌ نه‌خۆشیه‌یا‌ن تازه‌ بوایه‌و چه‌ند س‌الێکی به‌سه‌ردا نه‌چوایه‌..

باوکم هه‌ر د‌وعانووس و پ‌سه‌پۆری جه‌ره‌کانی د‌وعا نه‌بوو، زانایه‌کی نوێخوازی چه‌په‌ره‌وی نێسلا‌میش بوو، کتێبیکێ به‌عه‌ره‌به‌ی دانا‌بوو به‌ناوی (کاسا ده‌فاق) له‌م کتێبه‌دا هه‌ولێکی زانستیه‌یانه‌ی دابوو بۆ سه‌ماندنی ئەوه‌ی که‌ ده‌ولته‌تی ئومه‌وی هه‌ر به‌ناو نێسلا‌می بووه‌و ده‌ولته‌تیکێ تیره‌گه‌ری عه‌ره‌به‌ی ئومه‌وی بووه‌و له‌سه‌ر به‌نا‌می ده‌مارگه‌ری خێله‌کتی پ‌یش نێسلا‌م و له‌سه‌ر به‌نچه‌ی دو‌ژمنایه‌تی کردنی ته‌واوی به‌نه‌ماله‌ی پ‌یغه‌مه‌به‌ر- د.خ- دامه‌زراوه‌و هه‌ولی شیواندنی زه‌مه‌ینه‌ی پی‌رۆزی نێسلا‌می داوه‌.. باوکم گه‌لێ شه‌و چه‌ند په‌ره‌گرافیکێ ئەم کتێبه‌ی به‌ده‌نگه‌وه‌ بۆ ده‌خوێندینه‌وه‌و هه‌ستم کرد

● وه‌کو له‌بهرم بێ زۆرت‌ری نی که‌سه‌نی که‌ ده‌هاتن ب‌لای باوکم د‌وعایان بۆ بکات (جگه‌ له‌وانه‌ که‌ بۆ د‌وعای چه‌له‌په‌رو چاوه‌زارو دی‌یه‌ند ده‌هاتن) ئەو ژنانه‌ بوون که‌ مێ‌ده‌کانیا‌ن له‌گه‌ل‌یا‌ندا ناچۆر بوون.. هه‌روه‌ها ئەو که‌چانه‌ بوون که‌ هه‌زیا‌ن له‌شوو بوو.. زۆر جار ئەو ژن و که‌چانه‌ش خ‌وی‌ان له‌روویان نه‌ده‌هات بێن و په‌ره‌ژنی ته‌په‌یرو دایک و نه‌نکی خ‌وی‌انیا‌ن بۆ ئەو د‌وعایه‌ن ب‌لای باوکم ر‌اده‌سه‌پارد.. هه‌روه‌ها هه‌ندێ پ‌یاو بۆ د‌وعای ئەوه‌ ده‌هاتن که‌ ژنه‌کانیا‌ن به‌دیاریانه‌وه‌ دانیشتن و نه‌تۆرین و گه‌لێ لاویش بۆ ئەوه‌ ده‌هاتن باوکم د‌وعای ئەوه‌یا‌ن بۆ بکات که‌ ئەو که‌چانه‌ی که‌ حه‌زیا‌ن لیک‌کردوون و خ‌وشیا‌ن ده‌وین، دل‌یا‌ن نه‌رم بێن و شوویان بێن‌بکه‌ن و جاری واش هه‌بوو ژنی هه‌وئ‌دار ده‌هاتن بۆ د‌وعا بۆ ئەوه‌ی مێ‌ده‌کانیا‌ن نه‌مانیا‌ن له‌هه‌وئ‌کانیا‌ن خ‌ۆشتر بوو..

هه‌روه‌ها له‌کاتی شه‌ره‌و ش‌وێردا هه‌ندێ که‌س بۆ د‌وعای گولله‌نه‌به‌ر ده‌هاتن و جارێکیان لاوتیک بۆ د‌وعای گولله‌نه‌به‌ر هات و وارێده‌که‌وئ‌ت له‌شه‌ره‌یکدا گولله‌ هاوه‌تیک بووه‌ یاخود گولله‌ تۆپیک، له‌نزیکی‌دا ده‌دا له‌زه‌وی و په‌ریشکینکی به‌چووکێ به‌رده‌که‌وئ‌ و هات له‌لای باوکم گه‌سه‌ی کردو گوتی: بۆ فلان هاو‌رپم د‌وعایه‌کی گولله‌نه‌به‌رێت کردووه‌ زۆر کارێگه‌ره‌، به‌لام ئەوه‌ی من خه‌ریک بوو په‌ریشکی تۆپیک ب‌مکۆژی.. باوکم پ‌ی گوت: رۆله‌ گیان هه‌ی بێ قه‌زا بێ، خ‌ۆ من گولله‌نه‌به‌رم بۆ کردوی، خ‌ۆ تۆپ نه‌به‌رم بۆ نه‌کردوی، به‌لام ماوه‌یه‌کی دی تۆپ نه‌به‌رێکت بۆ ده‌که‌م.. لاوه‌که‌ به‌م قه‌سه‌یه‌ی باوکم زۆر دل‌خ‌ۆش بوو.. من له‌م رووداوانه‌وه‌ ب‌زم روون بووه‌وه‌ که‌ باوه‌رو نیتق‌انی ده‌روونی مرۆقه‌ نه‌یتی و شاره‌وا‌ی زۆری تیا‌دایه‌و تاوه‌کو نێستا زانست په‌ی پ‌ن‌ته‌به‌رووه‌. من جارێکیان له‌س‌الی